

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectvra Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

17. Spes in Homine, aut in Creaturâ An, Quando, Quomodo licita?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](#)

erat Syriae Regis exercitus de manu tua. Totus est in hoc argumento Rex David Psalmi XLII. Quam illa ad rem hanc praeclaram! In Te inimicos nostros ventilabimus cornu, & in nomine tuo spernemus insurgentes in nobis. Non enim in arcu meo sperabo, & gladius meus non salvabit me. Exsurge Domine, adjuva nos & redime nos propter nomen tuum. Et Psal. XLVI. Non in fortitudine qui voluntatem habebit, nec in tibus viri beneplacitum erit ei. Quid Ieremiā cap. XVII. ex instinctu Omnipotentis? Maledictum pronunciat, qui confidit in homine: & Benedictum, qui confidit in Deo. Quae Patres diligenter perpendunt: disertè S. Augustinus epistola quinquagesima secunda, & D. Chrysostomus homil. LVI. in Genesim, & in Psal. XVI. ubi illud: Bonum est sperare in Domino, quam sperare in principib⁹, dicit non esse accipiendum comparativè, quasi aliquo modo sit bonū sperare in Principib⁹; sed Scripturam suo more ad faciliorem redium captum, significare, simpliciter malum esse, sperare in homine etiam Principe.

ARTICULUS XVII.

SPES IN HOMINE

Aut in Creatura, An, Quando, Quomodo licita.

RECO, dicis, nullā ratione sperandum est in homine? nullū ab eo postulādum auxiliū. Conficietur inde, neque ad Cœlites configendi in necessitatibus, neque in bonis operibus Spem locandam. Animadvertisit hæc obduci posse S. Thomas Aquinas qui respondet. Ut non licet sperare aliquid bonum, præter Deum & beatitudinem, sicut ultimum finem, sed solum, sicut id, quod est ad finem beatitudinis ordinatum; ita non licet sperare de aliquo homine, vel de alijs.

creatura, sicut de prima Causa movente in beatitudinem. Additum autem, licet tamen sperare de aliquo homine, vel creature, sive de agente secundario, & instrumentalis, per quod aliquis adiungitur ad quaecumque bona consequenda in beatitudinem ordinatur. Breviter. Non licet sperare in homine, aut aliâ creaturâ, tanquam in Prima Causa movente ad beatitudinem, sed solum, tanquam in agente secundario, atque instrumentalis. Ex quo consequitur, Primo: Posse justum, & indelem quemcumque in bonis operibus Spem & fiduciam aliquam collocare, modò absit præsumptio, & superbia. Nam quemadmodum misericordia Dei, ita bona operum merita sunt vera salutis causa: licet autem confidere in omni vera causa, quae ad finem optatum speratumque consequendum noscitur idonea. Exemplo id patet in rebus corporalibus. Siquidem ager recte confidit, non solum in arte ac industria Medicina, sed etiam in virtute & efficacia medicamentorum, que hoc non tam est confidere in homine & propria virtute, quam in eius qui virtutem contulit gratia, & re nostra, in Deo, cuius munera sunt bona opera. Secundo, licitum esse, ut in operibus bonis, sic in proximorum auxiliis Spem aliquo modo ponere cum subordinatiori ad Deum, ut salutis causam principem. Ex quo sequitur. Tertio, fas esse, in Sanctis, sive eorum precibus intercessione Spem eadem limitatione ponere. Nam vera Sancti possunt hominibus esse auxilio ad consequendam beatitudinem: potest igitur id ipsum ab postulari, possunt id homines sperare.

QVARE possunt fideles in necessitatibus suis ad alium Sanctorum se convertere, ut est Jobi v. capitulo. Quod consilium Eliphazi videtur sequutus Job ipsius cap. xix. ubi supplex in hæc verba protumpli: Misericordia mei, misericordia mei saltem vos amici mei. In quæ verba scribitur:

S. Augu-

S. Augustinus, videri Patientem Angelos postulare, ut pro se deprecentur: aut certè Sanctos, ut pro pœnitente orient. Idem Sanctus Doctor Sermone xviii de Sanctis Reginam Sanctorum omnium ita alloquitur: *Tu es SPES unica peccatorum: per Te speramus peccatorum veniam: & in Te, Beatissima, nostrorum est expectatio premiorum.* Sanè, cùm inter omnes Sanctos emineat DEIPARA, quæ Sanctum Sanctorum peperit, non dubitavit Ecclesia Catholica in Antiphona *Salve Regina* illi dare titulum, quem quotidie usurpamus *SPES nostra*. Quomodo eam vocat B.E., ita & phræm oratione de laudibus Virginis, & alii Ecclesiæ tum Græcæ, tum Latinæ Patres, idq; sine DEI vel Christi Domini injuria. Quomodo Apostolus absque injuria Christi vocavit Thessalonicenses *Spem suam*, *Gaudium suum, Gloriam suam*. Injuriam Christo haud quam intulit deditissimus Virgini Bernardus, ita de illa scribens: *Serm. de Aquæductu. Filioli, hæc peccatorum Scala, hac mea maxima Fiducia est: hæc tota ratio Spei meæ.*

QVOD autem Propheta Ieremias dixit: *Maledictus vir qui sperat in homine*, intelligendū est de eo, qui potissimam suam Spem in homine collocat, ut in Domino Deo suo nulla ratione confidat. Sic enim subsequitur: *Et à DEO recedit cor ejus.* At vero, qui piè, & vt Sancta mater Ecclesia docet, & in Sanctis, ac Sanctorum Regina confidunt, principaliter, directè, ac potissimum confidunt in Deo. Quare nos meritò cum Ecclesia illi quotidie acclamamus, *Salve SPES nostra*, Spes instrumentaria, accidentaria, accessoria: nam primaria, princeps, substantialis est Deus Pater, Filius, Spiritus-Sanctus Deus Vnus & Trinus, cui laus, honor, gloria in secula seculorum. AMEN.

(* *)

Kk 4

SER-